

LUCRARILE SIMPOZIONULUI JUDETEAN “INOVIATIE IN EDUCATIE”

NR.1/ 2021

ȘERBĂNEȘTI, JUD. OLT

Revista pentru cadrele didactice din invatamantul preuniversitar

COORDONATORI: prof. inv. primar: PAUN DANIELA-MONICA

prof. inv. primar: BRABETE RALUCA

Telefon: 0761321744/ 0751778795

E-mail:simpozion.serbanesti@gmail.com

Lucrările Simpozionului Județean INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIE

Organizatori: Păun Daniela-Monica și Brabete Elena-Raluca

Parteneri:Casa Corpului Didactic și Unitățile de învățământ participante

CUPRINS

Inovație și creație în activitatea didactică.....	4
Inovație în educație.....	7
Inovație în învățământ.....	9
Inovație în educație.....	11
Inovație în educație.....	16
Inovație și creație în activitatea didactică din cadrul procesului instructiv-educativ.....	19
Pandemia-factor declanșator al schimbării.....	21
Inovație în activitatea didactică.....	24
Inovație în educație.....	26
Inovație în educație.....	28
Strategii inovatoare în educație.....	31
Educație de calitate- între tradiție și inovație.....	34
Inovație în educație.....	36

INOVAȚIE ȘI CREAȚIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

PROF.ÎNV.PRIMAR PĂUN

DANIELA-MONICA, ȘCOALA GIMN.,„DUMITRU POPOVICI”, ȘERBĂNEȘTI

Prioritatea învățământului o constituie informatizarea, softul educațional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-și îndeplinească mai bine funcția sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacității de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea școlară cât și în cea extrașcolară, în plan cognitiv cât și psihic,prin relaționarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internațional al capacității de a învăța, toate acțiunile bazându-se pe cercetarea științifică.

Învățământul modern are ca sistem de referință competențele generale și specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învață – elevul – pe parcursul și la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competențe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învățare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informații, până la cea de „manager al învățării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager și cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput și desfășurat, încât să-i convingă pe elevi să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind atât elevii, cât și dascălii să înțeleagă valoarea diversității și a independenței de spirit.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competențelor personale, antreprenoriale și sociale prin învățarea pe tot parcursul vieții dar și de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educații de calitate în învățământ.

Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă.

Promovarea sănătății și a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual.

Este foarte important ca în formarea unui stil de viață sănătos pentru școlari să se pună accent pe :

- autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare și relaționare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor și a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative față de sine și viață.

În abordarea creativității în procesul educațional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calității și rezultatele obținute trebuie să ne lărgescă perspectiva asupra situației reale din școli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Educația este factorul hotărâtor al dezvoltării psihice individuale a persoanei. Ea sistematizează și organizează influențele mediului, dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei și concepte noi sau asocieri originale între concepte și idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoașterii și a inovației. Este necesară extinderea abilităților creatoare ale întregii populații, mai ales ale acelor care le permit oamenilor să se schimbe și să fie deschiși față de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaștere.

Noul mileniu aduce noi cerințe educaționale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanță majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerințe, o au cele trei forme ale educației și anume:

educația formală însemnând învățare sistematică, structurată și gradată cronologic, realizată în instituții specializate de către un personal specializat;

educația nonformală constând în activități educative desfășurate în afara sistemului formal de învățământ de către diferite instituții educative;

educația informală care se referă la experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurate în medii culturale care nu au educația ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educației are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea și capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învățării continue.

Focalizată pe unitatea de învățare, evaluarea ar trebui să asigure evidențierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuși pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informație de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuieste.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor școlare este însoțită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfășurat cu toți elevii și cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competențelor pentru fiecare elev și pot fi stabilite modalități prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activități de învățare-formare a elevilor, în mod diferențiat.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în științele educației care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât și structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenției cadrului didactic în situații de criză micro-educatională și a evitării consecințelor negative ale acesteia.

Trebuie pus accent pe dimensiunile managementului clasei :

-dimensiunea ergonomică – se referă la disponerea mobilierului, vizibilitatea, amenajarea sălii de clasă ;

-dimensiunea psihologică - se referă la cunoașterea, respectarea și exploatarea particularităților individuale ale elevilor ;

- dimensiunea socială – se referă la clasă ca și grup social ;

-dimensiunea operațională - se referă la instrumentele operaționale care sunt recompensele și pedepsele;

-dimensiunea inovatoare – se referă la cunoașterea practicii educaționale la un moment dat, cunoașterea tendințelor și tradițiilor activităților educaționale vizate, cunoașterea orizonturilor de așteptare ale elevilor;

-dimensiunea normativă – se referă la norme, ansambluri de reguli care reglementează desfășurarea unei activități educaționale.

O importanță deosebită în inovația și creația în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activitățile cu caracter instructiv - educativ);de organizare (organizează activitățile clasei);de comunicare (comunică idei, cunoștințe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabilește canalele de comunicare); de conducere (conduce activitățile cu elevii , desfășurate în clasa și în afara ei);de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului și formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenții punctuale adaptate unor situații specifice, recomandări);de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale și non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de școală); de control (în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor și nivelul de performanță); de evaluare (măsura în care scopurile și obiectivele au fost atinse).

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;
3. I.Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.

INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIE

PROF.ÎNV.PRIMAR BRABETE ELENA-RALUCA

ȘCOALA GIMN. „DUMITRU POPOVICI”, ȘERBĂNEȘTI

Termenul „Inovație” se referă la *noutate, schimbare, modificare*, sau, mai precis, “Schimbare făcută într-un domeniu, sistem etc. în scopul de a-i îmbunătăți calitățile.” “Inovație” este acel tip de cuvânt care, după ce a fost folosit de atât de multe ori, în situații nepotrivite, și-a pierdut esența. La fel ca și „Creativitate”, toată lumea este creativă, nu?

Inovarea pedagogică este o mișcare de la tradiție la modernitate, prin introducerea unor schimbări, în scopul creșterii eficienței procesului de instruire și formare a personalității omului contemporan. Inovațiile în domeniul învățământului pot fi realizate sub forma unor schimbări de concepție privind sistemul de organizare, programele, manualele și metodele de învățământ, schimbări referitoare la relațiile interpersonale, ca spre exemplu relația profesor-student, sau schimbări de natură materială, dacă ne referim la mijloacele de învățământ și la laboratoarele de tehnologie didactică.

Implementarea inovațiilor în învățământ se realizează prin reforme educaționale sau prin introducerea diferitelor schimbări la nivel structural și funcțional în scopul perfecționării procesului educațional.

Inovația socială este unul dintre conceptele care rețin atenția specialiștilor din diverse domenii, de mai bine de două decenii. Deși referințe privind inovația socială au fost identificate și în lucrări publicate la începutul secolului al XX-lea (sunt indicate cu deosebire cele ale economistului Schumpeter), în literatura de specialitate J.B. Taylor este considerat primul cercetător care a utilizat conceptul de inovație socială, definindu-l ca „un nou mod de a face lucrurile”.

Procesul de reformă este unul dificil, de lungă durată și numeroase studii și cercetări au subliniat faptul că la nivelul societății noastre se manifestă deja o anume oboseală, un „stres al reformei”.

Aceleași studii evidențiază faptul că relațiile dintre cadrele didactice, dintre acestea și studenți s-au îmbunătățit, comunicarea și cooperarea fiind cele care i-au ajutat să facă față procesului de reformă. Inovația în învățământ poate și trebuie să fie susținută și stimulată, atât prin măsuri care să acționeze din interiorul sistemului, cât și din afara lui. În al doilea caz, finanțarea corespunzătoare a învățământului este una dintre măsurile cele mai importante, pentru că inovația solicită un suport financiar.

Sistemul de învățământ trebuie să se concentreze într-o mai mare măsură asupra dezvoltării unor programe educaționale specifice pentru diferite categorii de populație, de la persoane cu dizabilități, la minorități etnice, indivizi superior dotați, până la posibilitatea includerii în sistemul de învățământ a tuturor celor care doresc să-și perfecționeze, să-și completeze pregătirea necesară.

Un alt mod de stimulare a inovației constă în recompensarea muncii în echipă. În prezent, la nivelul sistemului de învățământ, personalul didactic, dar și elevii sunt evaluați, recompensați în funcție de activitatea individuală.

Astfel, munca în echipă, implicarea în diverse programe, proiecte educaționale nu este recompensată în vreun fel și, deci, nu este atrăgătoare pentru indivizi. În aceste condiții nici motivația profesională și nici satisfacția în muncă nu sunt mari, fapt care împiedică formarea unei culturi școlare favorabile inovației.

Bibliografie:

1. Miclea, M., Vlăsceanu, L, Potolea., D., Petrescu. P. (coord.), Nevoi și priorități de schimbare educațională – fundament al dezvoltării și modernizării învățământului preuniversitar, 2006, www.edu.ro/index.php/genericdocs/8246;
2. Perron, M., Lessard, C., La professionalisation de l'enseignement et de la formation des enseignants: tout a-t-il été dit?, „Revue des sciences de l'éducation”, Vol. XIX, nr. 1, 1993;
3. Hassenforder, J., Inovația în învățământ, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1996.

INOVAȚIE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

**PROF.ÎNV. PRIMAR BUZDUN RAMONA
LICEUL TEHNOLOGIC IZVOARELE, OLT**

Componenta principală a creativității o constituie imaginația, dar creația de valoare reală mai presupune și o motivație, dorința de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Și cum noutatea nu se obține cu ușurință, o altă componentă este voința, perseverența în a face numeroase încercări și verificări. Rolul școlii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl folosește pentru cultivarea creativității la membrii ei tineri, de vârstă școlară. Preocuparea de formare a independenței în gândire și exprimare implică și o legătură cu familia. Părinții trebuie convinși că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii și fanteziei lui, factori esențiali în dobândirea viitoare a unei autentice competențe profesionale. În societatea contemporană, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă. Prioritatea învățământului o constituie informatizarea, softul educațional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale. Formarea capacității de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea școlară cât și în cea extrașcolară, în plan cognitiv cât și psihic, prin relaționarea cu lumea oferită de aceste instrumente.

Creativitatea pedagogică definește modelul calităților necesare educatorului/cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activități eficiente prin valorificarea capacităților sale de înnoire permanentă a acțiunilor specifice angajate la nivelul sistemului și al procesului de învățământ.

Educația, din punct de vedere etimologic, reprezintă influențarea sistematică și conștientă a dezvoltării facultăților intelectuale, morale și fizice ale copiilor și tineretului precum și totalitatea metodelor folosite în acest scop. Calitatea în educație se referă la totalitatea însușirilor esențiale ale sistemului educațional și reprezintă „valoarea pe care societatea o acordă serviciilor educaționale și educației în ansamblul ei”. Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate. Calitatea și eficiența sunt doi piloni importanți ai reformelor educaționale din toată lumea, care trebuie avute în vedere la construirea sistemelor naționale de management și de asigurare a calității și în învățământul românesc. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicați în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanța, eficiența, echitatea educației.

Școala trebuie să contribuie la egalizarea șanselor tuturor copiilor la educație și la dezvoltarea potențialului lor, precum și la orientarea pregătirii școlare și profesionale. În învățământul contemporan se pune accentul pe funcția formativă. Educația de calitate este un drept al fiecărui copil. Ne străduim mult la nivel global să reducem abandonul școlar, însă nu e suficient să readucem/menținem copiii în școală, contează și ceea ce primesc aici. Investim 10–12–15–18 ani în educația formală, mai mult decât în majoritatea activităților unei vieți umane, e firesc să dorim și să așteptăm ca această investiție să merite.

Managementul conflictelor este un element esențial al unui management de calitate, atât la nivelul unui grup, al unei organizații, cât și la nivel social și cultural. Datorită confruntării cu parteneri de comunicare provenind de la alte medii culturale, trebuie dezvoltată o strategie care să țină seama de obiectivele unei organizații, dar și de cultura căreia îi aparține. Literatura de specialitate a pus în evidență existența multor stiluri de negociere cu particularități distincte: stilul american, japonez, britanic, german, nord-european, francez, rus, chinez, stilul de negociere al țărilor islamice, brazilian, indian.

Consider că managementul conflictelor este un element foarte important al realizării coeziunii sociale, de aceea tema trebuie prezentată atât la cursurile de formare a tinerilor profesori, cât și la cele de formare continuă pentru profesorii cu mai multă experiență didactică. Datorită faptului că astăzi elevul are numeroase surse de informare, rolul profesorului este acela de a-i oferi un model comportamental, atitudinal și nu va reuși decât dacă va avea o conduită de bun cetățean.

Profesorul trebuie să fie creativ, receptiv la nou, pe care să-l accepte și să-l promoveze și să-i formeze pe elevi în spiritul aceluiași valori și atitudini, competențe și abilități, a unei reale educații europene.

Bibliografie:

CHIVU R., (2008). Elemente de managementul educației, București, Ed.Meronia;

STAN E., (2009). Managementul clasei, Iași, Ed. Institutul European.

INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIE

PROF.ÎNV.PRIMAR ROTARU ELENA MIRELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ GRĂDINARI ,OLT

În societatea contemporană, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competențelor personale, antreprenoriale și sociale prin învățarea pe tot parcursul vieții dar și de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educații de calitate în învățământ.

Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă.

Prioritatea învățământului o constituie informatizarea, softul educațional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci

pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-și îndeplinească mai bine funcția sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacității de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea școlară cât și în cea extrașcolară, în plan cognitiv cât și psihic,prin relaționarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Promovarea sănătății și a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual.

Este foarte important ca în formarea unui stil de viață sănătos pentru școlari să se pună accent pe :

- autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare și relaționare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor și a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative față de sine și viață.

În abordarea creativității în procesul educațional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calității și rezultatele obținute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situației reale din școli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internațional al capacității de a învăța, toate acțiunile bazându-se pe cercetarea științifică. Învățământul modern are ca sistem de referință competențele generale și specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învață – elevul – pe parcursul și la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competențe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învățare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informații, până la cea de „manager al învățării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager și cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput și desfășurat, încât să-i convingă pe elevi să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind atât elevii, cât și dascălii să înțeleagă valoarea diversității și a independenței de spirit.

Educația este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează și organizează influențele mediului, dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei și concepte noi sau asocieri originale între concepte și idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoașterii și a inovației. Este necesară extinderea abilităților creatoare ale întregii populații, mai ales ale acelor care le permit oamenilor să se schimbe și să fie deschiși față de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaștere.

Obiectivul principal este promovarea unor abordări inovative și creative în diferite domenii de activitate.

Educația și formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Activitățile ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate și inovație și să stimuleze o strategie pe termen lung.

Ar trebui, de exemplu, să se pună accent pe o gamă largă de subiecte, precum matematica, știința și informația și alte tehnologii.

Noul mileniu aduce noi cerințe educaționale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanță majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerințe, o au cele trei forme ale educației și anume:

- educația formală însemnând învățare sistematică, structurată și gradată cronologic, realizată în instituții specializate de către un personal specializat;

- educația nonformală constând în activități educative desfășurate în afara sistemului formal de învățământ de către diferite instituții educative;

- educația informală care se referă la experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurate în medii culturale care nu au educația ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educației are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea și capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învățării continue.

Focalizată pe unitatea de învățare, evaluarea ar trebui să asigure evidențierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuși pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informație de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuiește.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor școlare este însoțită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfășurat cu toți elevii și cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competențelor pentru fiecare elev și pot fi stabilite modalități prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activități de învățare-formare a elevilor, în mod diferențiat.

De o importanță deosebită este realizarea unui echilibru dinamic între evaluarea scrisă și evaluarea orală; aceasta din urmă, deși presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor și blocaje datorate emoției sau timidității, prezintă avantaje deosebite, precum: realizarea interacțiunii elev-profesor; demonstrarea stadiului de formare a unor competențe prin intervenția cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ și de interrelaționare al elevului etc;

De asemenea, este necesară folosirea cu o mai mare frecvență a metodelor de autoevaluare și de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii își exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranță opiniile celorlalți, capacitatea de a-și susține și motiva propunerile etc.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în științele educației care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât și structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenției cadrului didactic în situații de criză micro-educatională și a evitării consecințelor negative ale acesteia.

Trebuie pus accent pe dimensiunile managementului clasei :

-dimensiunea ergonomică – se referă la dispunerea mobilierului, vizibilitatea, amenajarea sălii de clasă ;

-dimensiunea psihologică - se referă la cunoașterea, respectarea și exploatarea particularităților individuale ale elevilor ;

-dimensiunea socială – se referă la clasă ca și grup social ;

-dimensiunea operațională - se referă la instrumentele operaționale care sunt recompensele și pedepsele;

- dimensiunea inovatoare – se referă la cunoașterea practicii educaționale la un moment dat,

cunoașterea tendințelor și tradițiilor activităților educaționale vizate, cunoașterea orizonturilor de așteptare ale elevilor;

-dimensiunea normativă – se referă la norme, ansambluri de reguli care reglementează desfășurarea unei activități educaționale.

O importanță deosebită în inovația și creația în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activitățile cu caracter instructiv - educativ);de organizare (organizează activitățile clasei);de comunicare (comunică idei, cunoștințe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabilește canalele de comunicare); de conducere (conduce activitățile cu elevii , desfășurate în clasa și în afara ei);de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului și formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenții punctuale adaptate unor situații specifice, recomandări);de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale și non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de școală); de control (în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor și nivelul de performanță); de evaluare (măsura în care scopurile și obiectivele au fost atinse).

Pentru a susține creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depășită și înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea și dezvoltarea sa intelectuală.

În viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev și are în vedere transformarea acestuia din “obiect” al procesului didactic în “subiect activ” al propriei deveniri.

Modelul de proiectare a activității didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conținut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică:

Ar trebui să se țină cont de toate formele de inovație socială și antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenție creației artistice și noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;
3. I.Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.

INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIE

PROF.ÎNV.PRIMAR PĂTRULESCU MIHAELA

ȘCOALA GIMN. STOICĂNEȘTI, OLT

Educația reprezintă un sistem al vieții sociale sensibil la mesajele viitorului; viitorul fiind acțiunea actuală asupra condițiilor date, o anumă transformare, inovare și schimbare, a crea premise și nu a impune soluții unilaterale. G. Berger anticipa, cu mulți ani în urmă, că „trăim într-o lume în care, nu va mai fi loc decât de inovatori”.

Societatea contemporană generează inovații numeroase și variate, pe diverse planuri (sociologic, pedagogic, economic, tehnic). Inovațiile din învățământ reprezintă un proces deosebit de complex ce presupune dezvoltare, schimbare, reformă, modernizare, perfecționare.

Inovația în educație și învățământ poate fi definită ca o îmbunătățire măsurabilă, deliberată și durabilă, produsă ca urmare a instalării, acceptării și propagării unei schimbări. Ea reprezintă o înnoire intenționată și bine fundamentată, sugerată grație desfășurării de cercetări pedagogice științifice. O înnoire dobândește statut de inovație dacă îndeplinește următoarele cerințe:

- presupune schimbări de fond privind strategiile educaționale, modificări de atitudini și mentalități;
- presupune transformări importante și eficiente pe scară largă și de durată;
- presupune modificări substanțiale în proiectarea politicii educaționale.

Așadar, inovația în învățământ constă în acceptarea, instalarea și utilizarea unei/unor schimbări cu efecte pozitive asupra activității educaționale ulterioare. Inovațiile nu au valoare în sine și pentru sine, ci numai atunci când se pot „integra și articula în contextul general al sistemului educațional, sincronizându-se cu logica acestuia” (M. Bocoș).

Dacă inovațiile presupun un factor de masă critică, reprezentând gradul de presiune care se exercită în favoarea schimbării, și un factor de prag critic, respectiv, o anumită investiție de resurse umane, temporale etc., atunci putem vorbi de următoarele tipuri de inovații în școală (adaptare după A.M. Huberman):

1. Inovații materiale, care vizează mediul educativ și echipamentul școlar: sălile de clasă, laboratoarele, cabinetele, mijloacele de învățământ, manualele, cărțile ș.a.m.d.

2. Inovații „de concepție”, referitoare la modalitățile de proiectare și organizare a procesului instructiv-educativ, la întregul curriculum școlar și la componentele acestuia: conținutul învățământului, strategiile de predare și învățare, strategiile de evaluare etc.

3. Inovații legate de conduita interpersonală, care vizează atât rolurile și relațiile dintre cei doi poli/ factori ai binomului educațional – educatori și educați, cât și relațiile stabilite între cadrele didactice (de exemplu, colaborarea pentru realizarea unor cercetări pedagogice, pentru organizarea de cercuri școlare pe arii curriculare sau cu caracter interdisciplinar, pentru creșterea randamentului școlar etc.), relațiile dintre educatori, educați și personalul administrativ ș.a.m.d.

Diferitele tipuri de inovații educaționale se bazează, în primul rând, pe schimbarea concepției și a atitudinii cadrului didactic față de problemele care apar în realitatea educațională. De aceea, se impune ca absolut necesară educarea și autoeducarea cadrelor didactice în direcția producerii, acceptării și introducerii inovațiilor educaționale.

Dacă inovațiile reprezintă orice schimbare în structura și randamentul sistemului de învățământ (de la manifestările de suprafață, până la restructurările fundamentale), reformele sunt o instituție unică pentru toate tipurile de inovații care proiectează pe o durată mai mare schimbările necesare la toate nivelurile funcționale ale structurilor. Deosebirea față de inovațiile curente constă în faptul că reformele operează o schimbare de ansamblu în cadrul de desfășurare a învățământului, intervin mai rar și , introduc în interdependența lor mai multe inovații simultane. Reformele nu pot fi confundate cu inovațiile, indiferent de intensitatea lor, deoarece ele nu sunt decât un instrument, instituție socială, cu funcții specifice.

Conceptul de reformă este un concept complex, care poate fi nuanțat și analizat din perspectiva diferitelor domenii: istorie, sociologie, filozofie, politologie, economie, drept, științele educației. Prin dimensiunile și deschiderile sale multiple, de ordin istoric, sociologic, economic, juridic, reforma are un puternic impact psihologic și psiho-social. Ea poate fi definită ca acțiune de amploare, care implică modificări majore de structură și strategie, constituind o opțiune politică.

Așadar, reforma învățământului reprezintă o inovare macroeducațională care acționează asupra macrosistemului, adică asupra tuturor componentelor structurale și funcționale ale învățământului, vizând restructurarea integrală sau cvasiintegrală a acestora – a obiectivelor, structurilor, conținuturilor și strategiilor educației. Astfel, logica reformatoare proiectează o dinamică proprie a inovației educaționale, pe circuitul unor valori sociale complexe, structurale și

sistematice, pe baza următoarelor schimbări:

- schimbarea orientării sistemului educațional;
- schimbarea structurii sistemului educațional;
- schimbarea conținutului procesului educațional.

Între cele două forme ale inovației se stabilește o legătură strânsă, în sensul că reforma învățământului nu este posibilă în absența inovației microeducaționale relevante, sistematice și coerente, iar, pe de altă parte, acestea sunt jalonate de liniile generale ale reformei. Pentru perfecționarea instruirii și formării și pentru realizarea reformei învățământului, este necesar să se elaboreze strategii de difuziune, extindere, generalizare și implementare a inovațiilor realizate în anumite „puncte” ale sistemului de învățământ, întrucât ele nu pot apărea dintr-o dată în întreaga rețea educațională.

Ca instituție specializată, reformele asigură un regim uniform inovațiilor, legea fiind nucleul în jurul căruia întreaga reformă gravitează, sursa care conferă autoritate și operativitate inovațiilor.

Strategia reformelor cunoaște aceeași variabilitate ca și învățământul însuși în funcție de condițiile în/ și la care se aplică. Repetabilitatea reformelor educaționale este explicată de faptul că ele nu rezolvă în întregime dificultățile cu care se confruntă sistemul de învățământ. De aceea, reformele educaționale nu reprezintă totdeauna o soluție inovatoare. Pentru a avea această calitate ele trebuie să însoțească transformări adânci, restructurări și schimbări la nivelul sistemului social global.

În vederea producerii, acceptării, introducerii și generalizării inovațiilor educaționale, se impune realizarea unei pregătiri adecvate, teoretice și practice, a cadrelor didactice, în cadrul celor două subsisteme de pregătire și perfecționare a lor: cel al formării inițiale și cel al formării continue.

BIBLIOGRAFIE:

- * Cazacu, Aculin: Sociologia educației, Editura Hiperion XXI , București, 1992.
- * Ionescu, Miron: Inovația în educație și în învățământ, în revista „Învățământul primar” nr.2-3/2003, Editura Miniped, București.
- * Marin, Stoica: – Pedagogie și Psihologie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2002.
- * Vlăsceanu, Lazăr: Decizie și inovație în învățământ, E.D.P., București, 1979.

INOVAȚIE ȘI CREAȚIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ DIN CADRUL PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

**PROF. ÎNV. PRIMAR BARBU MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ VÂLCELE, OLT**

Promovarea sănătății și a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual.

Este foarte important ca în formarea unui stil de viață sănătos pentru școlari să se pună accent pe :

- autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare și relaționare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor și a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative față de sine și viață.

În abordarea creativității în procesul educațional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calității și rezultatele obținute trebuie să ne lărgescă perspectiva asupra situației reale din școli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informații, până la cea de „manager al învățării”.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput și desfășurat, încât să-i convingă pe elevi să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind atât elevii, cât și dascălii să înțeleagă valoarea diversității și a independenței de spirit.

Educația este factorul hotărâtor al dezvoltării psih individuale a persoanei. Ea sistematizează și organizează influențele mediului, dezvoltă personalitatea.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoașterii și a inovației. Este

necesară extinderea abilităților creatoare ale întregii populații, mai ales ale acelor care le permit oamenilor să se schimbe și să fie deschiși față de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaștere.

Obiectivul principal este promovarea unor abordări inovative și creative în diferite domenii de activitate.

Educația și formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Activitățile ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate și inovație și să stimuleze o strategie pe termen lung.

Noua realitate socio-economică aduce noi cerințe educaționale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum.

Criteriul de calitate aplicat educației are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea și capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învățării continue.

Focalizată pe unitatea de învățare, evaluarea ar trebui să asigure evidențierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuși pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informație de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuiește.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor școlare este însoțită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfășurat cu toți elevii și cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competențelor pentru fiecare elev și pot fi stabilite modalități prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activități de învățare-formare a elevilor, în mod diferențiat.

De o importanță deosebită este realizarea unui echilibru dinamic între evaluarea scrisă și evaluarea orală; aceasta din urmă, deși presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor și blocaje datorate emoției sau timidității, prezintă avantaje deosebite, precum: realizarea interacțiunii elev-profesor; demonstrarea stadiului de formare a unor competențe prin intervenția cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ și de interrelaționare al elevului etc;

De asemenea este necesară folosirea cu o mai mare frecvență a metodelor de autoevaluare și de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii își exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranță opiniile celorlalți, capacitatea de a-și susține și motiva propunerile etc.

O importanță deosebită în inovația și creația în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :

- de planificare (planifică activitățile cu caracter instructiv - educativ) ;de organizare (organizează activitățile clasei) ;

- de comunicare (comunică idei, cunoștințe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabilește canalele de comunicare);

- de conducere (conduce activitățile cu elevii , desfășurate în clasa și în afara ei) ;

- de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului și formării echipelor de lucru);

- de îndrumare (prin intervenții punctuale adaptate unor situații specifice, recomandări) ;

- de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale și non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive);

- de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de școală);

- de control (în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor și nivelul de performanță);

- de evaluare (măsura în care scopurile și obiectivele au fost atinse).

Această multitudine de roluri, aceste noi abordări didactice adaptate realității actuale , solicită atât cadrului didactic cât și elevului inovație și creativitate pentru atingerea obiectivelor propuse de actualul sistem de învățământ.

Bibliografie:

2. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;

PANDEMIA-FACTOR DECLANȘATOR AL SCHIMBĂRII

PROF.ÎNV.PRIMAR LUCA GEORGESCU RALUCA

ȘCOALA GIMN. NR.1 SLATINA

Inovația reprezintă unul dintre aspectele cheie atunci când discutăm despre reușita pe termen lung a unui sistem sau a unei organizații. Este cea care asigură succesul într-o lume în continuă schimbare. La nivel economic, companiile care pun accent pe inovare sunt cele care

câștigă pe piața concurențială, venind cu produse și servicii noi, care suscită interesul clienților. Raportându-ne la sistemul educațional, același principiu ar trebui să guverneze. Educația este indispensabilă unei societăți care urmărește să supraviețuiască și să prospere. Aceasta ar trebui să fie nu numai comprehensivă și sustenabilă ci și să evolueze continuu pentru a putea face față cerințelor societății, aflate într-o rapidă și imprevizibilă schimbare. Această evoluție trebuie să fie sistematică, consistentă și măsurabilă, deci se așteaptă de la cadrele didactice, directori, cercetători și cei ce formulează politici educaționale să inoveze teoria și practica predării-învățării dar și celelalte aspecte care țin de acest complex sistem educațional, astfel încât să asigure o pregătire de calitate pentru beneficiarii sistemului: elevii.

Pentru ca un individ, o națiune sau însăși rasa umană să poată supraviețui și progresa, inovația și evoluția sunt cruciale. Inovațiile în educație au o importanță deosebită datorită rolului pe care aceasta îl joacă în crearea unui viitor sustenabil. „Inovația se aseamănă unei mutații, procesului biologic ce le permite speciilor să evolueze, astfel încât să poată concura pentru supraviețuire” (Hoffman, Holzhutter, 2012, p.3). Astfel că inovația trebuie privită ca un instrument al schimbării pozitive și necesare. Orice activitate umană are nevoie de inovație continuă pentru a deveni durabilă.

În general, inovația are la bază crearea sau recrearea unor produse, procese sau modele cu scopul generării unor beneficii. În particular, inovația în educație este similară, centrată pe realizarea unor schimbări pozitive care, în acest caz, își vor pune amprenta, în mod direct, asupra unei clase, unei școli, unei universități sau asupra practicilor unei instituții educaționale.

În cele mai multe cazuri, inovația este „căutată” de către organizații pentru a putea fi competitive, însă există situații în care aceasta este impusă de un anumit context.

Pandemia Covid 19, în afara efectelor sociale, economice, și medicale, și-a pus amprenta și asupra sistemelor de învățământ din întreaga lume. La nivel global, instituțiile de învățământ și-au îndreptat atenția către educația online astfel încât procesul instructiv-educativ să poată continua. Astfel, învățarea digitală a devenit o necesitate pentru beneficiarii instituțiilor de învățământ. Dacă ne raportăm la statele dezvoltate, procesul de digitalizare a învățământului nu mai reprezenta de mult o noutate, cu universități de prestigiu oferind învățământ online de ani de zile, însă pentru țări precum România, această necesitate s-a dovedit a fi o provocare. Ca orice formă de educație, și aceasta implică avantaje și dezavantaje.

O inovație o reprezintă introducerea platformelor digitale la scară largă. Dacă în

prima etapă a trecerii la sistemul online, cadrele didactice au trebuit să improvizeze, fiind la latitudinea fiecăreia ce aplicație folosea, în etapa următoare s-a trecut la o digitalizare la nivel de școală, acestea fiind nevoite să achiziționeze și să implementeze platforme digitale, astfel încât procesul instructiv-educativ să se poată desfășura cât mai bine în mediul online. Odată cu punerea în funcțiune a acestor platforme, utilizatorii: cadre didactice și elevi deopotrivă s-au văzut puși în situația de a accesa și a se adapta la un nou mediu de învățare.

Astfel, un beneficiu al desfășurării procesului instructiv educativ în sistem online în timpul pandemiei Covid19 poate fi considerat dezvoltarea competențelor digitale. Dacă anterior pandemiei, în ceea ce privește tehnologiile informaționale, acestea erau utilizate ca instrumente în cadrul mijloacelor didactice, în contextul actual, acestea au devenit punctul de pornire al proiectării didactice. Tot ceea ce „se știa” înainte a trebuit reorganizat și adaptat instrumentelor digitale.

În afară de utilizarea la scară largă a platformelor educaționale și dezvoltarea competențelor digitale, un alt avantaj îl constituie faptul că cei ce asigură educația au fost nevoiți să gândească „în afara tiparelor”. În momentul în care „tabla și creta” au dispărut din cadru, atenția a fost îndreptată către inovație. Metode care erau folosite frecvent și cu succes în învățământul față în față, au devenit ineficiente în mediul online. Cadrele didactice înseși au fost puse în noi situații de învățare. Toți participanții la actul educațional au utilizat la un cu totul alt nivel competența de „a învăța cum să înveți”.

Resursele educaționale digitale au devenit principalul aliat al cadrelor didactice și al elevilor deopotrivă, interactivitatea fiind dusă la un alt nivel. Instrumente precum tabla digitală (Jamboard, OpenBoard, s.a.m.d.) sau galeriile viruale (Padlet), au permis participanților la actul educațional să interacționeze fără a fi față în față.

În concluzie, inovația în educație este crucială, luând în considerare faptul că tinerele minți modelate de sistemul de educație astăzi vor fi cele care vor conduce inovația de mâine. Pentru a putea face față unui mediu în continuă schimbare, orice participant al societății trebuie să ia contact cu procesele de inovare. Schimbarea nu vine doar din exterior, ea pornind din interiorul fiecărui individ care generează o idee, din interiorul fiecărei comunități care dezvoltă ideile individuale și le pune în practică. Inovația ține de starea de spirit și de deschiderea pe care individul le are, de modul în care acesta gândește și acționează, de toate aceste lucruri pe care educația are datoria să le dezvolte la capacitate maximă.

Bibliografie

<https://www.educationevolving.org/pdf/What-Is-Innovation-And-What-Isnt.pdf>

<http://www.oecd.org/education/innovation-education/>

<https://7mindsets.com/innovation-in-education/>

INOVAȚIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

PROF.ÎNV.PRIMAR DOBRIȚA TĂNȚICA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ STREJEȘTII DE SUS, OLT

În societatea prezentă, cu schimbări rapide , educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ,dar și de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educații de calitate în învățământ.

Pentru elevi, școala viitorului trebuie să să le placă și să fie eficientă.

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-și îndeplinească mai bine funcția sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacității de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea școlară cât și în cea extrașcolară, în plan cognitiv cât și psihic,prin relaționarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

În abordarea creativității in procesul educațional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri si responsabilități in demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calității și rezultatele obținute trebuie să ne lărgească

perspectiva asupra situației reale din școli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este centrarea pe competențe care reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învățare-evaluare.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager și cel de evaluator.

Educația este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează și organizează influențele mediului, dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei și concepte noi sau asocieri originale între concepte și idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoașterii și a inovației. Este necesară extinderea abilităților creatoare ale întregii populații, mai ales ale acelor care le permit oamenilor să se schimbe și să fie deschiși față de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaștere.

Educația și formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Activitățile ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate și inovație și să stimuleze o strategie pe termen lung.

Noul mileniu aduce noi cerințe educaționale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanță majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerințe, o au cele trei forme ale educației și anume:

- educația formală însemnând învățare sistematică, structurată și gradată cronologic, realizată în instituții specializate de către un personal specializat;

- educația nonformală constând în activități educative desfășurate în afara sistemului formal de învățământ de către diferite instituții educative;

- educația informală care se referă la experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurate în medii culturale care nu au educația ca scop principal.

Focalizată pe unitatea de învățare, evaluarea ar trebui să asigure evidențierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuși pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informație de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuiește.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor școlare este însoțită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfășurat cu toți elevii și cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi

descrie nivelul de formare a competențelor pentru fiecare elev și pot fi stabilite modalități prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activități de învățare-formare a elevilor, în mod diferențiat.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în științele educației care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât și structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenției cadrului didactic în situații de criză micro-educatională și a evitării consecințelor negative ale acesteia.

O importanță deosebită în inovația și creația în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activitățile cu caracter instructiv - educativ);de organizare (organizează activitățile clasei);de comunicare (comunică idei, cunoștințe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabilește canalele de comunicare); de conducere (conduce activitățile cu elevii , desfășurate în clasa și în afara ei);de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului și formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenții punctuale adaptate unor situații specifice, recomandări);de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale și non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de școală); de control (în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor și nivelul de performanță); de evaluare (măsura în care scopurile și obiectivele au fost atinse).

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;
3. I.Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.

INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIE

**NEACȘU GABI-MĂDĂLINA
ȘCOALA GIMN. CĂLUI, OLT**

În societatea actuală, educația și învățământul necesită o noua abordare, o reîmprospătare, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație în activitatea didactică.

Creativitatea trebuie să fie factorul cheie în dezvoltarea competențelor personale și sociale prin învățarea pe tot parcursul vieții , folosind strategii moderne pentru asigurarea unei educații

de calitate.

Prioritatea învățământului o constituie informatizarea, softul educațional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-și îndeplinească mai bine funcția sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Promovarea sănătății și a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual.

Este foarte important ca în formarea unui stil de viață sănătos pentru școlari să se pună accent pe :

- autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare și relaționare interpersonală;
- prevenirea atitudinii negative față de sine și viață.

În abordarea creativității în procesul educațional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calității și rezultatele obținute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situației reale din școli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor și să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

O importanță deosebită în inovația și creația în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activitățile cu caracter instructiv - educativ);de organizare (organizează activitățile clasei);de comunicare (comunică idei, cunoștințe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabilește canalele de comunicare); de conducere (conduce activitățile cu elevii , desfășurate în clasa și în afara ei);de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului și formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenții punctuale adaptate unor situații specifice, recomandări);de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale și non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în

probleme personale sau legate de școală); de control (în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor și nivelul de performanță); de evaluare (măsura în care scopurile și obiectivele au fost atinse).

Pentru a susține creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depășită și înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea și dezvoltarea sa intelectuală.

Modelul de proiectare a activității didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conținut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput și desfășurat, încât să-i convingă pe elevi să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind atât elevii, cât și dascălii să înțeleagă valoarea diversității și a independenței de spirit.

Educația și formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Activitățile ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate și inovație și să stimuleze o strategie pe termen lung.

Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;

INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIE

POPA LOREDANA

ȘCOALA GIMN. „DUMITRU POPOVICI”, ȘERBĂNEȘTI

Cunoașterea este cel mai important instrument al oamenilor, deoarece este baza care stabilește dezvoltarea profesională, pe lângă determinarea comportamentului nostru. Prin urmare, trebuie efectuate cercetări constante pentru a genera inovație în educație. Inovație este un cuvânt polisemantic.

Este folosit cu multe semnificații diferite, adaptându-l de multe ori pentru comoditate. Ceea ce există întotdeauna este faptul că inovația implică o schimbare, că se bazează pe învățare, în măsura în care este legată de acțiunea de transformare a lumii. Acest lucru se întâmplă atunci când există un dezacord: te-ai săturat să fii obosit să faci același lucru și să obții, desigur, aceleași rezultate. Profundul sentiment de schimbare produce caracteristici care nu apar prin generație spontană. Acestea trebuie organizate și planificate astfel încât spațiul de inovare în învățare să-și atingă impactul în sferele multiple ale societății. Dacă dorim să inovăm, trebuie să începem un proces de transformare pentru a ne îmbunătăți într-un anumit aspect.

În domeniul educațional, este important să se ia în considerare îmbunătățirea dezvoltării instituționale, care implică utilizarea unor strategii, metode și resurse didactice adecvate pentru transmiterea conținutului, adică învățare semnificativă, care reușește să asimileze informații, dezvoltând idei care să contribuie la rezolvarea problemelor. Îmbunătățirile care sunt întreprinse în educație trebuie promovate în sălile de clasă ale instituțiilor și trebuie recunoscute dacă sunt simple îmbunătățiri efemere care sunt uitate rapid sau schimbări în care se dobândește experiență, dezvoltând transformări eficiente care lasă vizibilă o inovație educațională. Pe de altă parte, reflectarea asupra importanței inovării în predare este investigarea noilor cunoștințe care se conectează cu interesele și motivațiile elevilor: comunicare, flexibilitate, empatie, creativitate, lucrul în grup, favorizarea incluziunii, reducerea absenteismului, introducerea TIC, generând oameni critici și reflexivi.

Autori precum Martinez și Ibarra Acota susțin faptul că: „inovația în formarea pedagogică este un ciclu continuu, care indică virtutea profesorului, care percepe nevoia existentă de schimbare, că o construcție care are loc în educație” (Martínez Dorado și Ibarra Aguilar, 2017)

Elevii din secolul XXI reflectă faptul că, pentru că acest lucru să se întâmple, trebuie să se producă o schimbare în rolul profesorului.

Pentru aceasta, este necesar să se facă diferența între abilitate și îndemânare. În cazul cadrelor didactice, capacitatea de a preda este asumată prin deținerea unei diplome universitare și prin absolvirea stagiului sau a masteratului. Cu toate acestea, a avea capacitatea de a preda înseamnă a-i determina pe elevii noștri să învețe, să își îndeplinească nevoile specifice. Pentru a realiza acest lucru putem folosi metoda expozițională tradițională sau putem folosi orice metodologie. Ceea ce pare clar este că elevii trebuie să fie motivați, să le trezească curiozitatea,

să pună întrebări și să genereze hărți cognitive bune. Această este adevărata inovație în educație.

Un alt aspect de luat în considerare este că în școala de acum 50 sau 60 de ani, cunoștințele personale dintre profesor și elev erau mult mai ușoare. A existat o relație directă și strânsă. Se știa cine este familia, contextul său social, ce a făcut în afară clasei etc. Acum acest lucru s-a schimbat. Deși suntem în era conectivității, există o mare deconectare între oameni: ar trebui recuperată perspectiva umanistă? Poate că am uitat că elevii de grădiniță, primar și gimnazial sunt în plină dezvoltare personală, cu tot ceea ce implică la nivel fizic și mental. Poate rolul profesorului să fie mai activ pentru a contribui la dezvoltarea „ființei” și să nu se concentreze doar pe ceea ce ar trebui să „știe” la sfârșitul cursului? Ar fi bine să analizăm dacă în societatea actuală această este și inovație în educație.

Măine este incertă, dar astăzi este aici și este acum. Nu este necesar să instruiam cetățenii viitorului, ci oamenii din prezent și, pentru această, trebuie să le oferim studenților noștri o pregătire adecvată și să le oferim resursele necesare pentru a face față vieții. Acest lucru poate fi realizat făcând asta:

- Învăță să lucrezi în echipă.
- Fii responsabil la locul de muncă: fără a favoriza eroarea că metodă de învățare, dar nu stigmatizând-o.
- Dezvoltă autonomia.
- Fii conștient de învățarea ta și reflectează pentru a interconecta cunoștințele.
- Evaluează oportunitățile și știi să profiți de ele.
- Înaintarea și îmbunătățirea este un efort, dar este recompensat cu satisfacția de a fi conștient de a te depăși.

Deci, instituțiile și persoanele care lucrează în ele sunt cele care promovează aplicarea unei inovații semnificative care oferă posibilitatea de a se implica în adevărate schimbări educaționale.

În concluzie, poate vreunul dintre aceste puncte să fie considerat o inovație în educație?

Bibliografie:

1.Martínez Dorado, Y., și Ibarra Aguilar, R. (18 iunie 2017). Importanța inovației în formarea pedagogică. Obținut din importanța inovației în formarea pedagogică:

<http://www.revistacoepesgto.mx/revistacoepes18/la-importancia-de-la-innovacion-en-la->

formacion-pedagogica

2.UNESCO. (2016). INOVAȚIA EDUCAȚIONALĂ. LIMA-PERU: Editora și Comercializadora CARTOLAN E.I.R.L.

STRATEGII INOVATOARE ÎN EDUCAȚIE

**PROF. ÎNV. PRIMAR CIOBANU RODICA-NICOLETA
ȘCOALA GIMN.,„DUMITRU POPOVICI”, ȘERBĂNEȘTI**

Educația reprezintă fenomenul social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, necesar pentru integrarea lor în societate. Totodată presupune un quantum de metode și măsuri aplicate sistematic cu scopul formării și dezvoltării însușirilor intelectuale, morale ale elevilor determinate de contextul social – istoric în care se desfășoară acțiunea educațională.

Ni s-a demonstrat că trebuie să fim inventivi, în pas cu tot ceea ce se întâmplă în jurul nostru, să ne adaptăm rapid la toate cerințele impuse de anumite circumstanțe. Așadar, atunci când vine vorba de schimbarea unor concepte, acestea trebuie să pornească de la cel ce conduce actul educațional.

Cred cu tărie că profesorul trebuie să fie un supererou, să fie surprinzător, să depășească orice obstacol ce i se pune în cale, să fie un desăvârșit a ceea ce înseamnă tactul pedagogic. Pentru a fi un bun dascăl trebuie să fii înzestrat cu mult tact și măiestrie în exercitarea activității cu elevii. Tactul pedagogic îl aseamănă pe profesor cu un artist, așa cum un actor știe să își transmită mesajul până la sensibilizare, în același fel cel ce educă trebuie să transmită cunoștințe, informațiile, trezind în elev trăiri afective diferite.

Schimbarea în educație poate porni direct din sala de clasă, de la cel ce conduce activitatea didactică prin intermediul căii care duce către cunoaștere, învățare, și anume, prin intermediul strategiilor pe care profesorul alege să le folosească la clasă.

Suntem familiarizați cu tot ceea ce înseamnă metode de dată mai recentă, însă experiența din ultimul an ne-a adus numeroase beneficii în ceea ce înseamnă tehnologizare a procesului de învățământ și astfel am descoperit cu toții nenumărate resurse educaționale pe care le-am folosit în predarea sincronă și asincronă.

Ajunși din nou la catedră, putem beneficia de tot ce ne-a adus mai bun sistemul de predare online, folosindu-ne astfel de platformele educaționale. Așadar metodele și tehnicile de predare – învățare – evaluare din mediul online vin în ajutorul cadrelor didactice, permițând proiectarea unor activități și materiale digitale interactive care să-i atragă pe elevi. Tehnologia este un instrument util pentru îmbunătățirea experienței atât pentru profesor, cât și pentru elev, dar profesorul joacă în continuare cel mai important rol în cadrul predării-învățării-evaluării, fiind facilitator.

În învățământul primar, cadrele didactice au găsit soluții în proiectarea unor teste rapide și interactive prin intermediul Google Jamboard, Khoot!, Jigsawplanet, Wordwall, Liveworksheets, care le permite să obțină rapid feedback-ul a cunoștințelor pe care și le-au însușit elevii în sala de clasă.

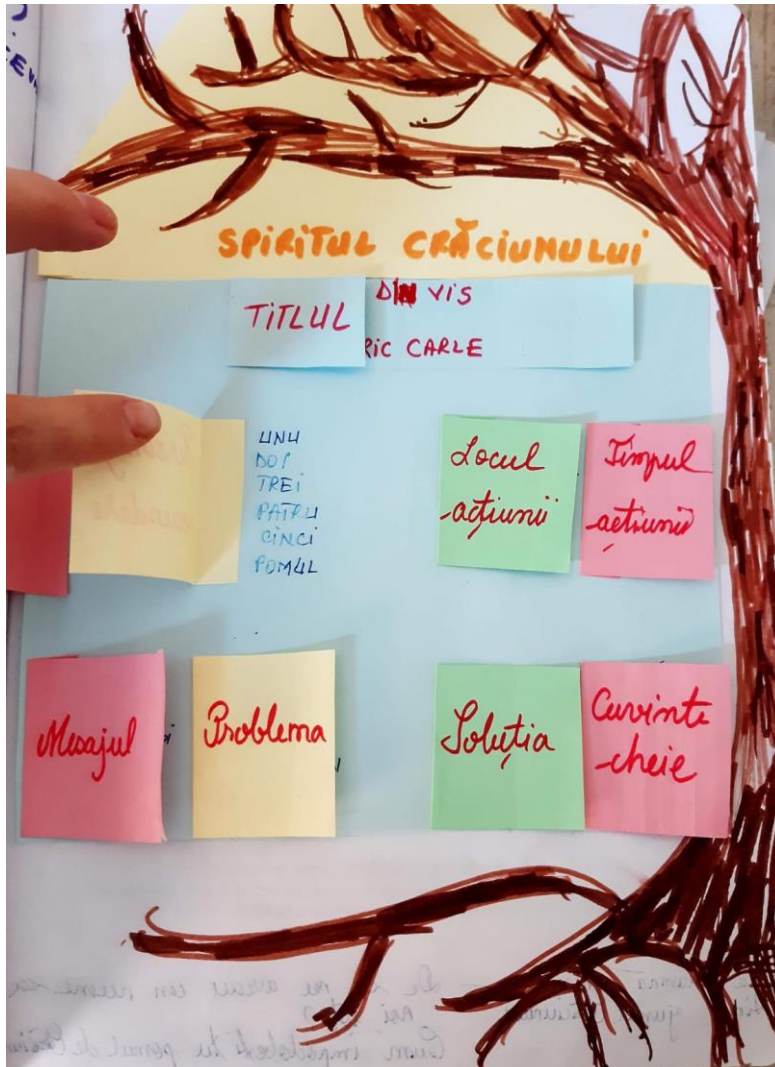
Pe lângă resursele educaționale online pe care le putem folosi în continuare la sala de clasă și tema pentru acasă, trebuie să adoptăm metode inovatoare, care să-i atragă pe elevi la fel de mult precum jocurile interactive digitalizate.

Cele mai noi metode și tehnici, cele centrate pe elev, presupun implicarea directă a elevului în propria învățare, dintre acestea se pot enumera: Văd – Cred că – Mă întreb, Predicțiile, Jurnalul cu dublă intrare, Proiectul, Harta textului cu elemente surpriză, Diagrama Venn, Povestirea/Repovestirea prin benzi desenate, Harta mentală, Semaforul emoțiilor.

Jurnalul cu dublă intrare este o metodă prin care cititorii stabilesc o legătură strânsă între text și propria lor curiozitate și experiență. Această metodă se poate folosi cu succes în cadrul însușirii anumitor concepte prin formarea propriului câmp vizual în care se vor evidenția cele mai importante date ale textului. Astfel, elevul poate primi un text versificat, ori își poate transcrie textul pe foaia de lucru, iar în dreptul ideilor scrise poate realiza desene, astfel evidențiind cele mai importante informații pentru el, ori cele mai impresionante idei. La încheierea acestei metode, elevul poate vizualiza datele esențiale ale textului.

Harta textului cu elemente surpriză este o metodă atractivă prin intermediul căreia elevii descoperă informațiile importante ale unui text, pe care le dispun sub forma unor organizatori grafici. Prin urmare, elevii citesc textul, apoi extrag datele esențiale ale acestuia precum: titlu, autor, personaje pozitive, personaje negative, locul acțiunii, timpul acțiunii, cuvinte cheie, problema, mesajul/morala. Elementele surpriză, care îi atrag pe elevi reprezintă lipirea pe harta textului a unor notițe adezive ce conțin denumirile datelor importante din text, sub acestea

ascunzându-se răspunsurile găsite de ei în rândurile textului.

Inovația în educație ține de noi toți, trebuie să aducem în sala de clasă idei noi, care să spargă barierele tradiției, ale rutinei care se poate instala cu ușurință. Astfel trebuie să creăm lecții unice, care să-i surprindă și atragă pe elevi, ancorându-i chiar în predare prin propria implicare, dar și susținerea creativității fiecaruia.

EDUCAȚIE DE CALITATE- ÎNTRE TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE

**PROF. PREDESCU ECATERINA, LICEUL TEORECTIC „NICOLAE
TITULESCU”-SLATINA, OLT**

În învățământul de tip tradițional se cultivă competiția dintre elevi cu scopul ierarhizării acestora și activitatea individuală. Competiția stimulează efortul și productivitatea individului și pregătește elevii pentru viață, care este foarte competitivă, dar poate genera conflicte și comportamente agresive, lipsă de comunicare între colegi, marginalizarea nedreaptă a unora dintre aceștia amplifică anxietatea și teama de eșec, cultivă egoismul. Sistemul educațional românesc se află într-un permanent proces de schimbare și încercare de aliniere la noile tendințe europene dar în același timp abordările metodologice tradiționale au asigurat continuitate și stabilitate. Reforma educațională se definește ca o constantă a ultimilor 20 de ani. Educația și învățământul în societatea contemporană de asemenea trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât să putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

Școalace este școala?. Școala trebuie să pregătească copiii pentru viață, să fie locul care să le dezvolte toate cele patru inteligențe: mentală, emoțională, fizică, spiritual, locul unde elevii să vină cu mare drag, iar ei să știe că acolo întâlnesc învățători, profesori care îi ajută să-și descopere talentele lor native și care îi susțin cu maxim de încredere pe drumul lor pentru a-i urma și îndeplini cele mai mărețe visuri. Iar pentru ca acest lucru să se întâmple părinții, profesorii și copiii trebuie să fie parteneri de drum, care să se respecte și să aibă încredere unii în alții. Modelul învățământului modern, inovator, face apel la experiența proprie a elevului, promovează învățătura prin colaborare, pune accentul pe dezvoltarea gândirii în confruntarea cu alții. Munca în grup stimulează interacțiunea dintre elevi, creșterea stimei de sine, încrederea în forțele proprii, intensifică atitudinile pozitive față de cadrele didactice.

Educația etimologic, provine de la „educatio”adică creștere, formare. Educația colectează acțiunile deliberate sau nedeliberate, explicite sau implicite, sistemice sau nesistemice, de modelare a omului din perspectiva unor finalități, în acord cu reperele socio-economice-istorico-culturale ale cadrului în care se desfășoară. Să educi înseamnă să trezești în cel de lângă tine acele resurse care-l pot împlini, să-l conduci pe celălalt spre desoperirea de sine, dându-i un imbold felului lui de a fi, nu direcționat de către tine, ci de ceea ce descoperă el că i se potrivește, nu oferindu-i adevărul de-a gata, ci indicând-i direcția posibilă pentru a-l găsi.

Modelul învățământului modern, inovator, face apel la experiența proprie a elevului, promovează învățătura prin colaborare, pune accentul pe dezvoltarea gândirii în confruntarea cu alții. Munca în grup stimulează interacțiunea dintre elevi, creșterea stimei de sine, încrederea în forțele proprii, intensifică atitudinile pozitive față de cadrele didactice.

Descentralizarea sistemului de învățământ a permis introducerea disciplinelor opționale, a curriculumului la decizia școlii, astfel că oferta educațională este adaptată la nevoile individului și comunității.

Sistemul de învățământ în România, începând cu anii 1990, a devenit unul dintre sistemele în care s-a operat cele mai multe schimbări. Michel Boiron (1999:p2) afirma că, inovația se construiește pe o aparentă contradicție: ea pune în discuție, deranjează, aduce schimbări, dar în același timp, se înscrie în respectul și voința instituției în care se produce”.

Afirmația lui Gaston Mialaret rămâne o provocare în zilele noastre”Orice metodă pedagogică rezultă din întâlnirea mai multor factori și, din acest punct de vedere, educația va rămâne mereu o artă: arta de a adapta, la o situație precisă, indicațiile generale date de cărțile de metodologie.”

Folosirea mijloacelor TIC, unde sunt incluse :calculatorul, internetul, videoproiectorul, reprezintă realități pe care elevii le experimentează zi de zi. De asemenea și cadrul didactic trebuie să rămână mereu un „elev” învățând continuu pentru a transmite elevilor cunoștințe actuale și de valoare.

Dar oricât de performantă ar fi noua tehnologie, aceasta se cere a fi completată cu strategii tradiționale clasice de formare a abilităților umane deoarece contactul viu, personal cu alții este edificator pentru propria persoana și nu poate fi înlocuit total cu nici o altă tehnică oricât de sofisticată ar fi.

Bibliografie:

www.crestinortodox.ro-Învățământul, între tradiție și modernitate.

INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIE
PROF.ÎNV.PRIMAR IANCU ANDREEA, ȘCOALA GIMN.,,DUMITRU
POPOVICI”, ȘERBĂNEȘTI

Creativitatea pedagogică definește modelul calităților necesare cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activități eficiente prin valorificarea capacităților sale de înnoire permanentă a acțiunilor specifice angajate la nivelul sistemului și al procesului de învățământ. Componenta principală a creativității o constituie imaginația, dar creația de valoare reală mai presupune și o motivație, dorința de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă. Prioritatea învățământului o constituie informatizarea, softul educațional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale. Formarea capacității de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea școlară cât și în cea extrașcolară, în plan cognitiv cât și psihic, prin relaționarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Creativitatea este o capacitate mai complexă. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativității o constituie imaginația, dar creația de valoare reală mai presupune și o motivație, dorința de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Și cum noutatea, azi nu se obține cu ușurință, o altă componentă este voința, perseverența în a face numeroase încercări și verificări.

Munca de creație parcurge mai multe etape:

- Perioada de preparare când se adună informații, se fac observații, se delimitează scopul sau problema, se schițează o ipotecă sau un proiect general.
- Incubația este timpul încercărilor sterile, când nu se găsește soluția, incubația poate dura foarte mult, ani de zile!
- Iluminarea este momentul fericit când apare soluția, se vorbește de intuiție adică o cunoaștere sintetică, integrală a demonstrației care elucidează toate aspectele problemei
- Verificarea este necesară pentru a elimina eventualele erori sau lacune

Stimularea creativității este un demers socio-educational complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare și susținere), antrenare, cultivare și dezvoltare a potențialului creator. În acest sens, ca scop practic este necesar să avem în vedere întregul sistem al condițiilor sau factorilor favorizanți afirmării și dezvoltării creativității.

Cea mai răspândită metodă este așa numitul brainstorming (asaltul de idei), când un grup de 10-12 persoane își exprimă pe rând și în mod liber tot ce le vine în minte în relație cu o anumită problemă propusă. Alți specialiști analizează apoi ce sugestii benefice poate oferi una sau alta din ideile exprimate.

Se fac următoarele recomandări privind activitatea grupului de brainstorming:

- evitarea oricărei critici în emiterea ideilor noi;
- acceptarea oricăror idei prin eliberarea de frânele posibile ale autocontrolului inhibitiv sau ale evaluării care poate bloca ritmul căutărilor noi;
- extinderea cât mai mare a numărului de idei pentru a amplifica astfel șansele de apariție a soluțiilor noi și valoroase;
- valorificarea constructivă a ideilor altora prin reformularea și combinarea originală a lor, pentru sporirea disponibilității creatoare a grupului.

După desfășurarea ședinței, ideile, care au fost consemnate cu fidelitate, se supun unei analize critice în vederea găsirii soluției adecvate la problema pusă. Strategiile „asaltului de idei” pot fi adaptate cu prudență în anumite forme de desfășurare creativă a activităților instructiv-educative școlare.

O altă metodă asociativă este și sinectica. În acest caz, se caută metafore, comparații, în relație cu dificultatea aflată în discuție. Apoi aceleași persoane descifrează consecințele imaginilor evocate.

Metoda 6-3-5-este vorba de împărțirea unei adunări în grupuri de 6 persoane, în care fiecare propune trei idei într-un timp maxim de 5 minute. Primul grup discută problema și, pe o fișă sunt trecute trei idei, fiecare fiind capul unei coloane ce se va completa de către celelalte grupuri. După 5 minute, fișa este trecută unui alt grup care adaugă alte trei idei în coloane, sub celelalte ș.a.m.d. până ce fiecare fișă trece pe la toate grupurile. Conducătorul strânge foile, le citește în fața tuturor și se discută pentru a se hotărî care din propuneri să fie însușită.

Bibliografie:

Cucoș Constantin - Pedagogie, Editura Polirom Iasi, 2008